Deddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) 2017

2017 dccc 2

RHAN 3

TYBACO A CHYNHYRCHION NICOTIN

PENNOD 1

YSMYGU

Cyflwyniad

4 Ysmygu

Yn y Bennod hon, mae cyfeiriadau at ysmygu yn gyfeiriadau at ysmygu tybaco neu unrhyw beth sy'n cynnwys tybaco, neu at ysmygu unrhyw sylwedd arall; ac mae ysmygu yn cynnwys bod â meddiant ar dybaco sydd wedi ei danio neu ar unrhyw beth sydd wedi ei danio ac sy'n cynnwys tybaco, neu fod â meddiant ar unrhyw sylwedd arall sydd wedi ei danio ar ffurf y gellid ei ysmygu.

Gwybodaeth Cychwyn

I1 A. 4 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 126(2)**

I2 A. 4 mewn grym ar 1.3.2021 gan O.S. 2021/202, **ergl. 2**

Troseddau

5 Y drosedd o ysmygu mewn mangre ddi-fwg neu gerbyd di-fwg

(1) Mae person yn cyflawni trosedd os yw'r person yn ysmygu—

(a) mewn mangre ddi-fwg;

(b) mewn cerbyd di-fwg.

***Newidiadau i ddeddfwriaeth:** Deddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) 2017, PENNOD 1 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 28 Mawrth 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes*

(2) Am ddarpariaeth ynghylch mangreoedd di-fwg, gweler adrannau 7 i 14.

(3) Am ddarpariaeth ynghylch cerbydau di-fwg, gweler adran 15.

(4) Mae'n amddiffyniad i berson sydd wedi ei gyhuddo o drosedd o dan yr adran hon ddangos nad oedd y person yn gwybod, ac na ellid bod wedi disgwyl yn rhesymol iddo wybod, fod y fangre neu'r cerbyd o dan sylw yn fangre ddi-fwg neu'n gerbyd di-fwg.

(5) Os yw person sydd wedi ei gyhuddo o drosedd o dan yr adran hon yn dibynnu ar yr amddiffyniad yn is-adran (4), ac y dygir tystiolaeth sy'n ddigonol i godi mater mewn cysylltiad â'r amddiffyniad hwnnw, rhaid i'r llys gymryd bod yr amddiffyniad wedi ei fodloni oni bai bod yr erlyniad yn profi y tu hwnt i amheuaeth resymol nad yw wedi ei fodloni.

(6) Mae person sy'n euog o drosedd o dan yr adran hon yn agored ar euogfarn ddiannod i ddirwy nad yw'n uwch na lefel 1 ar y raddfa safonol.

Gwybodaeth Cychwyn

I3 A. 5 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 126(2)**

I4 A. 5 mewn grym ar 1.3.2021 gan O.S. 2021/202, **ergl. 2**

6 Y drosedd o fethu ag atal ysmygu mewn mangre ddi-fwg

(1) Rhaid i berson a chanddo reolaeth dros fangre sy'n ddi-fwg neu sy'n ymwneud â rheoli mangre sy'n ddi-fwg yn rhinwedd adran 7 (gweithleoedd) neu 8 (mangreoedd sydd ar agor i'r cyhoedd) gymryd camau rhesymol i beri i berson sy'n ysmygu yno beidio ag ysmygu.

(2) Rhaid i berson a chanddo reolaeth dros fangre, neu sy'n ymwneud â rheoli mangre, o fewn adran 9(3) (mangreoedd gofal dydd cofrestredig) sy'n ddi-fwg yn rhinwedd adran 9 gymryd camau rhesymol i beri i berson sy'n ysmygu yno beidio ag ysmygu.

(3) Rhaid i berson sydd wedi ei gofrestru i weithredu fel gwarchodwr plant o dan Ran 2 o Fesur Plant a Theuluoedd (Cymru) 2010 (mccc 1) gymryd camau rhesymol i beri i berson sy'n ysmygu mewn mangre o fewn is-adran (4) beidio ag ysmygu.

(4) Mae mangre o fewn yr is-adran hon—

(a) os yw'n rhan o fangre sy'n fan preswylio arferol y person cofrestredig y cyfeirir ato yn is-adran (3), a

(b) os yw'n ddi-fwg yn rhinwedd adran 9.

(5) Caiff rheoliadau ddarparu i ddyletswydd sy'n cyfateb i'r un a grybwyllir yn is-adran (1) mewn perthynas—

(a) â mangreoedd sy'n ddi-fwg yn rhinwedd adran 10, 11 neu 12,

(b) â mangreoedd a drinnir fel pe baent yn ddi-fwg yn rhinwedd adran 13, neu

(c) â cherbydau a drinnir fel pe baent yn ddi-fwg yn rhinwedd adran 15,

gael ei gosod ar berson, neu ddisgrifiad o berson, a bennir yn y rheoliadau.

(6) Mae person sy'n methu â chydymffurfio â dyletswydd yn is-adran (1), (2) neu (3), neu unrhyw ddyletswydd gyfatebol mewn rheoliadau o dan is-adran (5), yn cyflawni trosedd.

***Newidiadau i ddeddfwriaeth:** Deddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) 2017, PENNOD 1 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 28 Mawrth 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes*

(7) Mae'n amddiffyniad i berson ("A") sydd wedi ei gyhuddo o drosedd o dan yr adran hon ddangos nad oedd A yn gwybod, ac na ellid bod wedi disgwyl yn rhesymol iddo wybod, fod y person o dan sylw yn ysmygu.

(8) Os yw person sydd wedi ei gyhuddo o drosedd o dan yr adran hon yn dibynnu ar yr amddiffyniad yn is-adran (7), ac y dygir tystiolaeth sy'n ddigonol i godi mater mewn cysylltiad â'r amddiffyniad hwnnw, rhaid i'r llys gymryd bod yr amddiffyniad wedi ei fodloni oni bai bod yr erlyniad yn profi y tu hwnt i amheuaeth resymol nad yw wedi ei fodloni.

(9) Mae person sy'n euog o drosedd o dan yr adran hon yn agored ar euogfarn ddiannod i ddirwy nad yw'n uwch na lefel 4 ar y raddfa safonol.

Gwybodaeth Cychwyn

I5 A. 6 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 126(2)**

I6 A. 6 mewn grym ar 29.9.2020 at ddibenion penodedig gan O.S. 2020/1048, **ergl. 2(1)(a)**

I7 A. 6 mewn grym ar 1.3.2021 i'r graddau nad yw eisoes mewn grym gan O.S. 2021/202, **ergl. 2**

Mangreoedd di-fwg

7 Gweithleoedd

(1) Mae mangreoedd yng Nghymru yn ddi-fwg at ddibenion y Bennod hon os ydynt yn weithleoedd.

(2) Ystyr "gweithle" yw mangre—

(a) a ddefnyddir fel man gwaith gan fwy nag un person (hyd yn oed os yw'r personau sy'n gweithio yno yn gwneud hynny ar adegau gwahanol, neu'n ysbeidiol yn unig), neu

(b) a ddefnyddir fel man gwaith gan ddim mwy nag un person ond y gallai aelodau o'r cyhoedd fynd iddo at ddiben ceisio neu gael nwyddau neu wasanaethau oddi wrth y person sy'n gweithio yno (hyd yn oed os nad yw aelodau o'r cyhoedd bob amser yn bresennol).

(3) Os dim ond rhan o'r fangre a ddefnyddir fel man gwaith, dim ond i'r graddau hynny y mae'r fangre yn ddi-fwg yn rhinwedd yr adran hon.

(4) Dim ond yn yr ardaloedd hynny sy'n gaeedig neu'n sylweddol gaeedig y mae'r fangre yn ddi-fwg yn rhinwedd yr adran hon.

(5) Mae'r fangre yn ddi-fwg yn rhinwedd yr adran hon drwy'r amser (gan gynnwys pan nas defnyddir fel man gwaith), ac eithrio nad yw mangre a ddefnyddir i unrhyw raddau fel annedd, sy'n ddi-fwg yn rhinwedd yr adran hon, ond yn ddi-fwg pan y'i defnyddir fel man gwaith.

(6) Mae "gwaith", yn is-adran (2), yn cynnwys gwaith gwirfoddol.

(7) Gweler adran 16 am esemptiadau.

Gwybodaeth Cychwyn

I8 A. 7 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 126(2)**

Newidiadau i ddeddfwriaeth: *Deddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) 2017, PENNOD 1 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 28 Mawrth 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes*

I9 A. 7 mewn grym ar 1.3.2021 gan O.S. 2021/202, **ergl. 2**

8 Mangreoedd sydd ar agor i'r cyhoedd

(1) I'r graddau nad ydynt yn ddi-fwg yn rhinwedd adran 7 (gweithleoedd), mae mangreoedd yng Nghymru yn ddi-fwg at ddibenion y Bennod hon os ydynt ar agor i'r cyhoedd.

(2) Mae mangreoedd ar agor i'r cyhoedd at ddibenion yr adran hon os oes gan y cyhoedd neu garfan o'r cyhoedd fynediad iddynt, pa un ai drwy wahoddiad ai peidio, a pha un a delir am fynediad ai peidio.

(3) Os dim ond rhan o'r fangre sydd ar agor i'r cyhoedd, dim ond i'r graddau hynny y mae'r fangre yn ddi-fwg yn rhinwedd yr adran hon.

(4) Dim ond yn yr ardaloedd hynny sy'n gaeedig neu'n sylweddol gaeedig y mae'r fangre yn ddi-fwg yn rhinwedd yr adran hon.

(5) Dim ond pan yw ar agor i'r cyhoedd y mae'r fangre yn ddi-fwg yn rhinwedd yr adran hon.

(6) Gweler adran 16 am esemptiadau.

Gwybodaeth Cychwyn

I10 A. 8 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 126(2)**

I11 A. 8 mewn grym ar 1.3.2021 gan O.S. 2021/202, **ergl. 2**

9 Lleoliadau gofal awyr agored i blant

(1) Mae lleoliadau gofal awyr agored yng Nghymru yn ddi-fwg at ddibenion y Bennod hon.

(2) Mae mangre yn lleoliad gofal awyr agored i'r graddau—

- (a) nad yw'n gaeedig nac yn sylweddol gaeedig, a
- (b) y mae o fewn is-adran (3) neu (4).

(3) Mae mangre o fewn yr is-adran hon—

- (a) os yw wedi ei chofrestru o dan Ran 2 o Fesur Plant a Theuluoedd (Cymru) 2010 (mccc 1) ("Mesur 2010") fel mangre y mae person wedi ei awdurdodi i ddarparu gofal dydd i blant ynddi, neu
- (b) os yw'n rhan o fangre sydd wedi ei chofrestru yn y modd hwnnw.

(4) Mae mangre o fewn yr adran hon os yw'n rhan o fangre (y "mangre ddomestig") sy'n fan preswylio arferol person sydd wedi ei gofrestru i weithredu fel gwarchodwr plant o dan Ran 2 o Fesur 2010.

(5) Nid yw lleoliad gofal awyr agored o fewn is-adran (3) yn ddi-fwg yn rhinwedd yr adran hon ond pan yw gofal dydd i blant yn cael ei ddarparu—

- (a) yn y lleoliad gofal awyr agored, neu
- (b) mewn mangre sydd wedi ei chofrestru o dan Ran 2 o Fesur 2010 (pa un a yw'n gaeedig neu'n sylweddol gaeedig ai peidio) y mae'r lleoliad gofal awyr agored yn rhan ohoni.

***Newidiadau i ddeddfwriaeth:** Deddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) 2017, PENNOD 1 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 28 Mawrth 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes*

(6) Nid yw lleoliad gofal awyr agored o fewn is-adran (4) yn ddi-fwg yn rhinwedd yr adran hon ond—

(a) pan yw'r gwarchodwr plant yn gweithredu fel gwarchodwr plant yn y fangre ddomestig (pa un ai mewn rhan ohoni sy'n gaeedig neu'n sylweddol gaeedig ai peidio) ar gyfer o leiaf un plentyn, a

(b) pan yw'r plentyn hwnnw neu, yn ôl y digwydd, o leiaf un o'r plant hynny yn y lleoliad gofal awyr agored.

(7) At ddibenion yr adran hon, mae i'r cyfeiriadau at ddarparu gofal dydd a gweithredu fel gwarchodwr plant yr un ystyr ag ym Mesur 2010.

(8) Nid yw mangre i gael ei thrin fel pe bai o fewn is-adran (3) neu (4) i'r graddau y mae'n dir ysgol (gweler adran 10 (tir ysgolion) am hyn).

Gwybodaeth Cychwyn

I12 A. 9 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 126(2)**

I13 A. 9 mewn grym ar 1.3.2021 gan O.S. 2021/202, **ergl. 2**

10 Tir ysgolion

(1) Mae mangre yng Nghymru yn ddi-fwg at ddibenion y Bennod hon i'r graddau y mae'n dir ysgol.

(2) Yn achos mangre sy'n dir sy'n cydffinio â'r ysgol o dan sylw, dim ond pan yw'r naill neu'r llall neu'r ddau o'r canlynol yn cael ei ddefnyddio at ddiben addysg neu ofal plant y mae'r fangre yn ddi-fwg yn rhinwedd yr adran hon—

(a) y tir, neu unrhyw ran o'r tir, neu

(b) yr ysgol, neu unrhyw ran ohoni.

(3) Yn achos mangre sy'n dir nad yw'n cydffinio â'r ysgol o dan sylw, dim ond pan yw'r tir, neu unrhyw ran o'r tir, yn cael ei ddefnyddio at ddiben addysg neu ofal plant y mae'r fangre yn ddi-fwg yn rhinwedd yr adran hon.

(4) Mae tir ysgol, at ddibenion yr adran hon, yn fangre—

(a) a ddefnyddir yn gyfan gwbl neu'n bennaf gan yr ysgol, at ddibenion sy'n cynnwys dibenion addysgol, dibenion chwaraeon neu ddibenion hamdden, a

(b) nad yw'n gaeedig nac yn sylweddol gaeedig.

(5) Yn achos ysgol sy'n darparu llety preswyl i ddisgyblion, caiff y person a chanddo ofal am yr ysgol ddynodi unrhyw ardal yn y tir yn ardal lle y mae ysmygu i gael ei ganiatáu, ac i'r graddau hynny mae'r fangre i gael ei thrin fel pe na bai'n ddi-fwg at ddibenion y Bennod hon.

(6) Caiff rheoliadau wneud darpariaeth—

(a) sy'n pennu amodau sydd i gael eu bodloni cyn y caniateir i ardal gael ei dynodi o dan is-adran (5),

(b) sy'n ei gwneud yn ofynnol cadw cofnodion o ddynodiadau, ac

(c) ynghylch yr amgylchiadau y mae dynodiad i beidio â chael effaith odanynt.

(7) Nid yw mangre a ddefnyddir i unrhyw raddau fel annedd yn ddi-fwg yn rhinwedd yr adran hon.

***Newidiadau i ddeddfwriaeth:** Deddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) 2017, PENNOD 1 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 28 Mawrth 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes*

Gwybodaeth Cychwyn

I14 A. 10 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 126(2)**
I15 A. 10 mewn grym ar 29.9.2020 at ddibenion penodedig gan O.S. 2020/1048, **ergl. 2(1)(b)**
I16 A. 10 mewn grym ar 1.3.2021 i'r graddau nad yw eisoes mewn grym gan O.S. 2021/202, **ergl. 2**

11 Tir ysbytai

(1) Mae mangre yng Nghymru yn fangre ddi-fwg at ddibenion y Bennod hon i'r graddau y mae'n dir ysbyty.

(2) Mae'r fangre yn ddi-fwg yn rhinwedd yr adran hon drwy'r amser.

(3) Mae tir ysbyty, at ddibenion yr adran hon, yn fangre—
- (a) sy'n cydffinio â'r ysbyty, a
- (b) a ddefnyddir ganddo neu sydd wedi ei meddiannu ganddo, ond
- (c) nad yw'n gaeedig nac yn sylweddol gaeedig.

(4) Caiff y person a chanddo ofal am yr ysbyty ddynodi unrhyw ardal yn y tir yn ardal lle y mae ysmygu i gael ei ganiatáu, ac i'r graddau hynny mae'r fangre i gael ei thrin fel pe na bai'n ddi-fwg at ddibenion y Bennod hon.

(5) Caiff rheoliadau wneud darpariaeth—
- (a) sy'n pennu amodau sydd i gael eu bodloni cyn y caniateir i ardal gael ei dynodi o dan is-adran (4),
- (b) sy'n ei gwneud yn ofynnol cadw cofnodion o ddynodiadau, ac
- (c) ynghylch yr amgylchiadau y mae dynodiad i beidio â chael effaith odanynt.

(6) Nid yw mangre sy'n gartref gofal i oedolion neu'n hosbis i oedolion, na mangre a ddefnyddir i unrhyw raddau fel annedd, yn ddi-fwg yn rhinwedd yr adran hon.

Gwybodaeth Cychwyn

I17 A. 11 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 126(2)**
I18 A. 11 mewn grym ar 29.9.2020 at ddibenion penodedig gan O.S. 2020/1048, **ergl. 2(1)(c)**
I19 A. 11 mewn grym ar 1.3.2021 i'r graddau nad yw eisoes mewn grym gan O.S. 2021/202, **ergl. 2**

12 Meysydd chwarae cyhoeddus

(1) Mae mangre yng Nghymru yn fangre ddi-fwg at ddibenion y Bennod hon i'r graddau y mae'n faes chwarae cyhoeddus.

(2) O ran y fangre—
- (a) os yw o fewn ffiniau sydd wedi eu marcio'n glir, mae'n ddi-fwg yn yr ardal gyfan o fewn y ffiniau hynny;
- (b) fel arall, nid yw'n ddi-fwg ond i'r graddau y mae o fewn pum metr i unrhyw eitem o gyfarpar maes chwarae.

(3) Mae'r fangre yn ddi-fwg yn rhinwedd yr adran hon drwy'r amser.

(4) Mae mangre yn faes chwarae cyhoeddus at ddibenion yr adran hon—

***Newidiadau i ddeddfwriaeth:** Deddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) 2017, PENNOD 1 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 28 Mawrth 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes*

(a) os yw wedi ei dylunio neu ei haddasu ar gyfer defnyddio un neu ragor o eitemau o gyfarpar maes chwarae gan blant,
(b) os oes gan awdurdod lleol neu gyngor cymuned, neu berson sy'n gweithredu yn rhinwedd trefniadau a wneir gydag awdurdod lleol neu gyngor cymuned, reolaeth drosti neu os yw i unrhyw raddau yn ymwneud â'i rheoli neu ei chynnal a'i chadw, neu'n gwneud trefniadau mewn cysylltiad â rheolaeth drosti, neu ei rheoli neu ei chynnal a'i chadw,
(c) os yw ar agor i'r cyhoedd, at ddiben (neu at brif ddiben) darparu cyfleusterau chwarae i blant, a
(d) os nad yw'n gaeedig nac yn sylweddol gaeedig.

Gwybodaeth Cychwyn

I20 A. 12 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 126(2)**
I21 A. 12 mewn grym ar 1.3.2021 gan O.S. 2021/202, **ergl. 2**

13 Mangreoedd di-fwg ychwanegol

(1) Caiff rheoliadau ddarparu i unrhyw fan yng Nghymru, neu ddisgrifiad o fan yng Nghymru, nad yw'n ddi-fwg yn rhinwedd adrannau 7 i 12 gael ei drin fel mangre ddi-fwg at ddibenion y Bennod hon.

(2) Nid oes angen i'r man, neu'r mannau sy'n dod o fewn y disgrifiad, fod yn gaeedig neu'n sylweddol gaeedig.

(3) Dim ond os yw Gweinidogion Cymru wedi eu bodloni bod gwneud hynny yn debygol o gyfrannu at hybu iechyd pobl Cymru y caiff y rheoliadau ddarparu i fan neu ddisgrifiad o fan gael ei drin fel mangre ddi-fwg.

(4) Caiff y rheoliadau ddarparu mai dim ond—
(a) o dan amgylchiadau penodedig,
(b) ar adegau penodedig,
(c) os yw amodau penodedig wedi eu bodloni, neu
(d) mewn ardaloedd penodedig,

neu unrhyw gyfuniad o'r rhain, y mae'r mannau hynny, neu fannau sy'n dod o fewn y disgrifiad, i gael eu trin fel mangreoedd di-fwg.

(5) Caiff y rheoliadau hefyd ddarparu ar gyfer esemptiadau, gan gynnwys gosod amodau penodedig i gael eu bodloni er mwyn i esemptiad fod yn gymwys.

(6) Caiff yr amodau y caniateir iddynt gael eu pennu o dan is-adran (5) gynnwys amod bod y person a chanddo ofal am y man, neu am fan sy'n dod o fewn y disgrifiad, wedi dynodi, yn unol â'r rheoliadau, unrhyw ardaloedd lle y mae ysmygu i gael ei ganiatáu.

(7) Ni chaiff rheoliadau o dan yr adran hon wneud darpariaeth mewn cysylltiad â mangre a ddefnyddir yn gyfan gwbl neu'n bennaf fel annedd; ac i'r graddau y maent yn gwneud darpariaeth i fangre a ddefnyddir yn rhannol fel annedd gael ei thrin fel mangre ddi-fwg, rhaid i reoliadau o dan yr adran hon gydymffurfio ag adran 14.

Gwybodaeth Cychwyn

I22 A. 13 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 126(2)**

Newidiadau i ddeddfwriaeth: *Deddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) 2017, PENNOD 1 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 28 Mawrth 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes*

I23 A. 13 mewn grym ar 1.3.2021 gan O.S. 2021/202, **ergl. 2**

14 Darpariaeth bellach ynghylch mangreoedd di-fwg ychwanegol: anheddau

(1) Rhaid i reoliadau o dan adran 13 sy'n darparu i fangre a ddefnyddir yn rhannol fel annedd gael ei thrin fel mangre ddi-fwg at ddibenion y Bennod hon gydymffurfio â'r gofynion a ganlyn.

(2) Dim ond mewn perthynas â'r ardaloedd hynny o fangreoedd o'r fath nad ydynt yn gaeedig nac yn sylweddol gaeedig y caiff y rheoliadau wneud darpariaeth.

(3) Ni chaiff y rheoliadau ddarparu i'r ardaloedd hynny gael eu trin fel mangreoedd di-fwg oni bai—

(a) eu bod yn weithleoedd (o fewn ystyr adran 7(2)), neu

(b) eu bod ar agor i'r cyhoedd (o fewn ystyr adran 8(2)).

(4) Rhaid i'r rheoliadau ddarparu—

(a) nad yw'r ardaloedd hynny i gael eu trin fel mangreoedd di-fwg ond pan y'u defnyddir fel man gwaith neu pan ydynt ar agor i'r cyhoedd, a

(b) os dim ond rhan o ardal a ddefnyddir fel man gwaith neu sydd ar agor i'r cyhoedd, mai dim ond i'r graddau hynny y mae'r ardal i gael ei thrin fel pe bai'n ddi-fwg.

Gwybodaeth Cychwyn

I24 A. 14 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 126(2)**

I25 A. 14 mewn grym ar 1.3.2021 gan O.S. 2021/202, **ergl. 2**

Cerbydau di-fwg

15 Cerbydau di-fwg

(1) Mae cerbyd yng Nghymru yn ddi-fwg at ddibenion y Bennod hon os yw rheoliadau o dan yr adran hon yn darparu iddo gael ei drin fel cerbyd di-fwg.

(2) Dim ond os yw Gweinidogion Cymru wedi eu bodloni bod gwneud hynny yn debygol o gyfrannu at hybu iechyd pobl Cymru y caiff y rheoliadau ddarparu i gerbyd gael ei drin fel cerbyd di-fwg.

(3) Caiff y rheoliadau, ymhlith pethau eraill, wneud darpariaeth—

(a) ar gyfer y disgrifiadau o gerbydau sydd i gael eu trin fel pe baent yn ddi-fwg;

(b) ar gyfer yr amgylchiadau y mae cerbydau i gael eu trin fel pe baent yn ddi-fwg odanynt (gan gynnwys drwy gyfeirio at oedran unrhyw berson yn y cerbyd);

(c) i gerbydau gael eu trin fel pe baent yn ddi-fwg mewn ardaloedd penodedig yn unig, neu ac eithrio mewn ardaloedd penodedig;

(d) ar gyfer esemptiadau.

(4) Ni chaniateir i'r pŵer i wneud rheoliadau o dan yr adran hon gael ei arfer er mwyn darparu i long neu hofrenfad o fewn is-adran (5) gael ei drin fel cerbyd di-fwg.

(5) Mae llong neu hofrenfad o fewn yr is-adran hon os gellid gwneud rheoliadau mewn perthynas ag ef o dan adran 85 o Ddeddf Llongau Masnach 1995 (p.21) gan gynnwys

***Newidiadau i ddeddfwriaeth:** Deddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) 2017, PENNOD 1 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 28 Mawrth 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes*

yr adran honno fel y'i cymhwysir gan unrhyw Orchymyn yn y Cyfrin Gyngor o dan adran 1(1)(h) o Ddeddf Hofrenfadau 1968 (p.59).

Gwybodaeth Cychwyn

I26 A. 15 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 126(2)**

I27 A. 15 mewn grym ar 29.9.2020 gan O.S. 2020/1048, **ergl. 2(2)(a)**

Mangreoedd di-fwg: esemptiadau

16 Mangreoedd di-fwg: esemptiadau

(1) Caiff rheoliadau ddarparu i fangreoedd—

(a) a fyddai fel arall yn fangreoedd di-fwg yn rhinwedd adran 7 (gweithleoedd) neu 8 (mangreoedd sydd ar agor i'r cyhoedd), a

(b) nad ydynt yn fangreoedd di-fwg yn rhinwedd unrhyw ddarpariaeth arall yn y Bennod hon,

gael eu trin fel pe na baent yn fangreoedd di-fwg at ddibenion y Bennod hon.

(2) Caiff y rheoliadau wneud darpariaeth mewn perthynas â disgrifiadau penodedig o fangreoedd neu ardaloedd penodedig o fewn disgrifiadau penodedig o fangreoedd.

(3) Caiff y rheoliadau ddarparu, mewn perthynas ag unrhyw ddisgrifiad o fangreoedd neu ardaloedd o fangreoedd a bennir yn y rheoliadau, fod y mangreoedd neu'r ardaloedd i gael eu trin fel pe na baent yn fangreoedd di-fwg—

(a) o dan amgylchiadau penodedig,

(b) ar adegau penodedig, neu

(c) os yw amodau penodedig wedi eu bodloni,

neu unrhyw gyfuniad o'r rhain.

(4) Caiff yr amodau y caniateir iddynt gael eu pennu o dan is-adran (3)(c) gynnwys amod bod y person a chanddo ofal am y fangre wedi dynodi, yn unol â'r rheoliadau, ardaloedd lle y mae ysmygu i gael ei ganiatáu.

Gwybodaeth Cychwyn

I28 A. 16 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 126(2)**

I29 A. 16 mewn grym ar 29.9.2020 gan O.S. 2020/1048, **ergl. 2(2)(b)**

Arwyddion

17 Arwyddion: mangreoedd di-fwg

(1) Rhaid i berson sy'n meddiannu mangre ddi-fwg neu sy'n ymwneud â rheoli mangre ddi-fwg sicrhau bod arwyddion yn cael eu harddangos yn y fangre honno yn unol â rheoliadau o dan yr is-adran hon.

(2) Caiff rheoliadau o dan is-adran (1) wneud darpariaeth ynghylch sut y mae'r arwyddion i gael eu harddangos a chânt bennu gofynion y mae rhaid i'r arwyddion gydymffurfio â hwy (er enghraifft, gofynion o ran cynnwys, maint, dyluniad, lliw neu eiriad).

Newidiadau i ddeddfwriaeth: *Deddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) 2017, PENNOD 1 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 28 Mawrth 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes*

(3) Caiff rheoliadau o dan yr is-adran hon ddarparu i ddyletswydd sy'n cyfateb i'r un a grybwyllir yn is-adran (1) mewn perthynas—

(a) â mangreoedd a drinnir fel pe baent yn ddi-fwg yn rhinwedd adran 13,

(b) â cherbydau a drinnir fel pe baent yn ddi-fwg yn rhinwedd adran 15,

gael ei gosod ar berson, neu berson o ddisgrifiad, a bennir yn y rheoliadau.

(4) Caiff rheoliadau o dan is-adran (1) neu (3) gynnwys darpariaeth ynghylch yr arwyddion sydd i gael eu harddangos mewn mangreoedd, ardaloedd o fangreoedd neu gerbydau sydd, yn rhinwedd rheoliadau o dan adran 13(5), 15(3)(d) neu 16, i gael eu trin fel pe na baent yn ddi-fwg, ond a fyddai fel arall yn ddi-fwg o dan y Bennod hon neu yn rhinwedd y Bennod hon.

(5) Mae person sy'n methu â chydymffurfio â'r ddyletswydd yn is-adran (1), neu unrhyw ddyletswydd gyfatebol mewn rheoliadau o dan is-adran (3), yn cyflawni trosedd.

(6) Mae'n amddiffyniad i berson sydd wedi ei gyhuddo o drosedd o dan yr adran hon ddangos—

(a) nad oedd y person yn gwybod, ac na ellid bod wedi disgwyl yn rhesymol iddo wybod, fod y fangre yn ddi-fwg (neu, yn ôl y digwydd, fod y man neu'r cerbyd i gael ei drin fel pe bai'n ddi-fwg),

(b) nad oedd y person yn gwybod, ac na ellid bod wedi disgwyl yn rhesymol iddo wybod, nad oedd arwyddion sy'n cydymffurfio â gofynion yr adran hon yn cael eu harddangos yn unol â gofynion yr adran hon, neu

(c) ei bod, ar seiliau eraill, yn rhesymol i'r person beidio â chydymffurfio â'r ddyletswydd.

(7) Os yw person sydd wedi ei gyhuddo o drosedd o dan yr adran hon yn dibynnu ar amddiffyniad yn is-adran (6), ac y dygir tystiolaeth sy'n ddigonol i godi mater mewn cysylltiad â'r amddiffyniad hwnnw, rhaid i'r llys gymryd bod yr amddiffyniad wedi ei fodloni oni bai bod yr erlyniad yn profi y tu hwnt i amheuaeth resymol nad yw wedi ei fodloni.

(8) Mae person sy'n euog o drosedd o dan yr adran hon yn agored ar euogfarn ddiannod i ddirwy nad yw'n uwch na lefel 3 ar y raddfa safonol.

(9) Ni chaiff rheoliadau o dan yr adran hon wneud darpariaeth mewn cysylltiad â mangre a ddefnyddir i unrhyw raddau fel annedd.

Gwybodaeth Cychwyn

I30 A. 17 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 126(2)**

I31 A. 17 mewn grym ar 29.9.2020 at ddibenion penodedig gan O.S. 2020/1048, **ergl. 2(1)(d)**

I32 A. 17 mewn grym ar 1.3.2021 i'r graddau nad yw eisoes mewn grym gan O.S. 2021/202, **ergl. 2**

Gorfodi

18 Awdurdodau gorfodi

(1) Mae pob awdurdod lleol wedi ei awdurdodi i weithredu fel awdurdod gorfodi mewn perthynas â mangreoedd, mannau a cherbydau sydd yn ei ardal.

***Newidiadau i ddeddfwriaeth:** Deddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) 2017, PENNOD 1 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 28 Mawrth 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes*

(2) Caiff rheoliadau wneud darpariaeth i brif swyddog heddlu ardal heddlu, yn ogystal, gael ei awdurdodi i weithredu fel awdurdod gorfodi mewn perthynas â cherbydau sydd yn yr ardal heddlu honno.

(3) Rhaid i awdurdod gorfodi orfodi darpariaethau'r Bennod hon a rheoliadau a wneir odani o ran y mangreoedd, y mannau a'r cerbydau y mae, yn rhinwedd yr adran hon, wedi ei awdurdodi i weithredu mewn perthynas â hwy.

(4) Caiff awdurdod gorfodi wneud trefniadau ag awdurdod gorfodi arall i achos y mae'n delio ag ef drwy arfer ei swyddogaethau at ddibenion y Bennod hon gael ei drosglwyddo (neu ei drosglwyddo ymhellach, neu ei drosglwyddo yn ôl) i'r awdurdod arall hwnnw ac i'r awdurdod arall hwnnw ei gymryd drosodd.

(5) Mae cyfeiriadau yn y Bennod hon at swyddog awdurdodedig yn gyfeiriadau at unrhyw berson (pa un a yw'n swyddog i'r awdurdod gorfodi ai peidio) sydd wedi ei awdurdodi gan awdurdod gorfodi at ddibenion y Bennod hon.

Gwybodaeth Cychwyn

I33 A. 18 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 126(2)**
I34 A. 18 mewn grym ar 29.9.2020 at ddibenion penodedig gan O.S. 2020/1048, **ergl. 2(1)(e)**
I35 A. 18 mewn grym ar 1.3.2021 i'r graddau nad yw eisoes mewn grym gan O.S. 2021/202, **ergl. 2**

19 Pwerau mynediad

(1) Caiff swyddog awdurdodedig fynd i mewn i fangre yng Nghymru ar unrhyw adeg resymol—

(a) os oes gan y swyddog seiliau rhesymol dros gredu bod trosedd o dan adran 5, 6 neu 17 wedi ei chyflawni yn y fangre, a

(b) os yw'r swyddog yn ystyried ei bod yn angenrheidiol mynd i mewn i'r fangre at ddiben canfod a yw trosedd o'r fath wedi ei chyflawni.

(2) Ond nid yw hyn yn gymwys mewn perthynas â mangre a ddefnyddir yn gyfan gwbl neu'n bennaf fel annedd.

(3) Ni chaiff swyddog awdurdodedig fynd i mewn i fangre drwy rym o dan yr adran hon.

(4) Rhaid i swyddog awdurdodedig, os gofynnir iddo wneud hynny, ddangos tystiolaeth o'r awdurdodiad y cyfeirir ato yn adran 18(5) cyn mynd i mewn i fangre o dan yr adran hon.

(5) Mae'r adran hon yn gymwys i gerbyd fel pe bai'n fangre.

Gwybodaeth Cychwyn

I36 A. 19 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 126(2)**
I37 A. 19 mewn grym ar 1.3.2021 gan O.S. 2021/202, **ergl. 2**

Newidiadau i ddeddfwriaeth: *Deddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) 2017, PENNOD 1 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 28 Mawrth 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes*

20 Gwarant i fynd i mewn i annedd

(1) Caiff ynad heddwch arfer y pŵer yn is-adran (2) mewn perthynas â mangre yng Nghymru a ddefnyddir yn gyfan gwbl neu'n bennaf fel annedd os yw wedi ei fodloni ar sail gwybodaeth ysgrifenedig ar lw—

(a) bod seiliau rhesymol dros gredu bod trosedd o dan adran 5 neu 6 wedi ei chyflawni yn y fangre, a

(b) ei bod yn angenrheidiol mynd i mewn i'r fangre at ddiben canfod a yw trosedd o'r fath wedi ei chyflawni.

(2) Caiff yr ynad ddyroddi gwarant sy'n awdurdodi swyddog awdurdodedig i fynd i mewn i'r fangre, drwy rym os oes angen.

(3) Mae'r warant yn parhau mewn grym tan ddiwedd y cyfnod o 28 o ddiwrnodau sy'n dechrau â'r dyddiad y'i dyroddwyd.

(4) Mae'r adran hon yn gymwys i gerbyd fel pe bai'n fangre.

Gwybodaeth Cychwyn

I38 A. 20 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 126(2)**

I39 A. 20 mewn grym ar 1.3.2021 gan O.S. 2021/202, **ergl. 2**

21 Gwarant i fynd i mewn i fangreoedd eraill

(1) Caiff ynad heddwch arfer y pŵer yn is-adran (2) mewn perthynas â mangre yng Nghymru ac eithrio mangre a ddefnyddir yn gyfan gwbl neu'n bennaf fel annedd os yw wedi ei fodloni ar sail gwybodaeth ysgrifenedig ar lw—

(a) bod seiliau rhesymol dros gredu bod trosedd o dan adran 5, 6 neu 17 wedi ei chyflawni yn y fangre,

(b) ei bod yn angenrheidiol mynd i mewn i'r fangre at ddiben canfod a yw trosedd o'r fath wedi ei chyflawni, ac

(c) bod gofyniad a nodir yn is-adran (3) neu (4) wedi ei fodloni.

(2) Caiff yr ynad ddyroddi gwarant sy'n awdurdodi swyddog awdurdodedig i fynd i mewn i'r fangre, drwy rym os oes angen.

(3) Y gofyniad yw—

(a) bod gofyn am fynd i mewn i'r fangre wedi ei wrthod neu'n debygol o gael ei wrthod, a

(b) bod hysbysiad o fwriad i wneud cais am warant o dan yr adran hon wedi ei roi i'r meddiannydd neu berson yr ymddengys yn rhesymol i'r awdurdod gorfodi ei fod yn ymwneud â rheoli'r fangre.

(4) Y gofyniad yw bod gofyn am fynd i mewn i'r fangre, neu roi hysbysiad o fwriad i wneud cais am warant o dan yr adran hon, yn debygol o danseilio diben y mynediad.

(5) Mae'r warant yn parhau mewn grym tan ddiwedd y cyfnod o 28 o ddiwrnodau sy'n dechrau â'r dyddiad y'i dyroddwyd.

(6) Mae'r adran hon yn gymwys i gerbyd fel pe bai'n fangre.

***Newidiadau i ddeddfwriaeth:** Deddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) 2017, PENNOD 1 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 28 Mawrth 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes*

Gwybodaeth Cychwyn

I40 A. 21 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 126(2)**

I41 A. 21 mewn grym ar 1.3.2021 gan O.S. 2021/202, **ergl. 2**

22 Darpariaeth atodol ynghylch pwerau mynediad

(1) Caiff swyddog awdurdodedig sy'n mynd i mewn i fangre o dan adran 19, neu yn rhinwedd gwarant o dan adran 20 neu 21, fynd ag unrhyw bersonau eraill ac unrhyw gyfarpar y mae'r swyddog yn ystyried eu bod yn briodol.

(2) Os yw meddiannydd mangre y mae swyddog awdurdodedig wedi ei awdurdodi i fynd i mewn iddi drwy warant o dan adran 20 neu 21 yn bresennol ar yr adeg y mae'r swyddog awdurdodedig yn ceisio gweithredu'r warant—

- (a) rhaid rhoi enw'r swyddog i'r meddiannydd;
- (b) rhaid i'r swyddog gyflwyno i'r meddiannydd dystiolaeth ddogfennol bod y swyddog yn swyddog awdurdodedig;
- (c) rhaid i'r swyddog gyflwyno'r warant i'r meddiannydd;
- (d) rhaid i'r swyddog gyflenwi copi ohoni i'r meddiannydd.

(3) Os nad yw mangre y mae swyddog awdurdodedig wedi ei awdurdodi i fynd i mewn iddi drwy warant o dan adran 20 neu 21 wedi ei meddiannu, neu os yw'r meddiannydd yn absennol dros dro, yna wrth adael y fangre rhaid i'r swyddog ei gadael wedi ei diogelu yr un mor effeithiol rhag mynediad anawdurdodedig ag yr oedd pan aeth y swyddog iddi.

(4) Mae'r adran hon yn gymwys i gerbyd fel pe bai'n fangre.

Gwybodaeth Cychwyn

I42 A. 22 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 126(2)**

I43 A. 22 mewn grym ar 1.3.2021 gan O.S. 2021/202, **ergl. 2**

23 Pwerau arolygu etc.

(1) Caiff swyddog awdurdodedig sy'n mynd i mewn i fangre o dan adran 19, neu yn rhinwedd gwarant o dan adran 20 neu 21, wneud unrhyw un neu ragor o'r canlynol os yw'r swyddog yn ystyried ei bod yn angenrheidiol at ddiben canfod a yw trosedd o dan adran 5, 6 neu 17 wedi ei chyflawni—

- (a) cynnal arolygiadau ac archwiliadau yn y fangre;
- (b) ei gwneud yn ofynnol cyflwyno unrhyw beth yn y fangre, ei arolygu, a chymryd a chadw samplau ohono neu echdynion ohono;
- (c) cymryd meddiant o unrhyw beth yn y fangre, a'i gadw am gyhyd ag y mae'r swyddog yn ystyried ei bod yn angenrheidiol at y diben hwnnw;
- (d) ei gwneud yn ofynnol i unrhyw berson roi gwybodaeth, neu ddarparu cyfleusterau a chymorth mewn cysylltiad â materion sydd o fewn rheolaeth y person.

(2) Os yw'r swyddog awdurdodedig yn ystyried ei bod yn angenrheidiol at ddiben canfod a yw trosedd o dan adran 5, 6 neu 17 wedi ei chyflawni, caiff y swyddog drefnu i

Newidiadau i ddeddfwriaeth: *Deddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) 2017, PENNOD 1 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 28 Mawrth 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes*

unrhyw beth a gyflwynir o dan is-adran (1)(b), neu y mae'r swyddog wedi cymryd meddiant ohono o dan is-adran (1)(c), gael ei ddadansoddi.

(3) Os yw'r swyddog awdurdodedig, yn rhinwedd is-adran (1)(c), yn cymryd unrhyw beth o'r fangre, rhaid i'r swyddog adael yn y fangre y cafodd ei gymryd ohoni ddatganiad—

(a) sy'n rhoi manylion yr hyn sydd wedi ei gymryd ac sy'n datgan bod y swyddog wedi cymryd meddiant ohono, a

(b) sy'n nodi'r person y caniateir gofyn iddo i'r eiddo gael ei ddychwelyd.

(4) Mae'r pwerau a roddir gan yr adran hon yn cynnwys y pŵer—

(a) i gopïo dogfennau y deuir o hyd iddynt yn y fangre;

(b) i osod gofynion o ran sut y darperir dogfennau (a gaiff gynnwys gofynion i ddarparu copïau darllenadwy o ddogfennau y deuir o hyd iddynt yn y fangre ac a gedwir yn electronig).

(5) At y diben hwn, mae "dogfennau" yn cynnwys gwybodaeth sydd wedi ei chofnodi ar unrhyw ffurf; ac mae cyfeiriadau at ddogfennau y deuir o hyd iddynt yn y fangre yn cynnwys—

(a) dogfennau a gedwir ar gyfrifiaduron neu ddyfeisiau electronig eraill yn y fangre, a

(b) dogfennau a gedwir yn rhywle arall ac y gellir cael mynediad iddynt drwy gyfrifiaduron neu ddyfeisiau electronig eraill yn y fangre.

(6) Mae'r adran hon yn gymwys i gerbyd fel pe bai'n fangre.

(7) Nid yw'r adran hon yn ei gwneud yn ofynnol i berson ateb unrhyw gwestiwn neu gyflwyno unrhyw ddogfen y byddai hawl gan y person i wrthod ei ateb neu wrthod ei chyflwyno mewn achos mewn llys yng Nghymru a Lloegr neu at ddibenion achos o'r fath.

Gwybodaeth Cychwyn

I44 A. 23 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 126(2)**

I45 A. 23 mewn grym ar 1.3.2021 gan O.S. 2021/202, **ergl. 2**

24 Rhwystro etc. swyddogion

(1) Mae unrhyw berson sy'n rhwystro'n fwriadol swyddog awdurdodedig sy'n arfer swyddogaethau o dan adrannau 19 i 23 yn cyflawni trosedd.

(2) Mae unrhyw berson sydd, heb achos rhesymol, yn methu—

(a) â darparu i swyddog awdurdodedig gyfleusterau y mae'n rhesymol i'r swyddog awdurdodedig ei gwneud yn ofynnol iddynt gael eu darparu at ddiben gofyniad o dan adran 23(1), neu

(b) â chydymffurfio â gofyniad o dan adran 23(1)(b) neu (d),

yn cyflawni trosedd.

(3) Mae person sy'n euog o drosedd o dan yr adran hon yn agored ar euogfarn ddiannod i ddirwy nad yw'n uwch na lefel 3 ar y raddfa safonol.

(4) Mae'r adran hon yn ddarostyngedig i adran 23(7).

Newidiadau i ddeddfwriaeth: *Deddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) 2017, PENNOD 1 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 28 Mawrth 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes*

Gwybodaeth Cychwyn

I46 A. 24 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 126(2)**

I47 A. 24 mewn grym ar 1.3.2021 gan O.S. 2021/202, **ergl. 2**

25 Eiddo a gedwir: apelau

(1) Caiff person ("P") a chanddo fuddiant mewn unrhyw beth yr eir ymaith ag ef o dan adran 23(1)(c) ("eiddo a gedwir") wneud cais drwy gŵyn i unrhyw lys ynadon am orchymyn sy'n ei gwneud yn ofynnol iddo gael ei ryddhau, naill ai i P neu i berson arall.

(2) Os yw'r llys, ar gais o dan yr adran hon, wedi ei fodloni nad yw'n angenrheidiol parhau i gadw'r eiddo a gedwir at ddiben canfod a yw trosedd o dan adran 5, 6 neu 17 wedi ei chyflawni, caiff wneud gorchymyn sy'n ei gwneud yn ofynnol i'r eiddo a gedwir gael ei ryddhau.

(3) Caiff gorchymyn o dan yr adran hon gynnwys pa ddarpariaeth bynnag y mae'r llys yn meddwl ei bod yn briodol er mwyn gohirio ei ddwyn i rym wrth aros i apêl (gan gynnwys cais o dan adran 111 o Ddeddf Llysoedd Ynadon 1980 (p.43)) gael ei gwneud a dyfarnu arni.

(4) Os yw'r llys yn gohirio gwrandawiad cais o dan yr adran hon, caiff wneud gorchymyn mewn cysylltiad â'r eiddo a gedwir sy'n para tan wrandawiad terfynol y cais neu hyd nes y gwneir unrhyw orchymyn pellach, os yw'n ystyried ei bod yn briodol gwneud hynny.

(5) Nid oes dim byd yn yr adran hon sy'n effeithio ar unrhyw bŵer arall sydd gan y llys i wneud gorchymyn mewn cysylltiad â'r eiddo a gedwir, gan gynnwys unrhyw bŵer i wneud gorchymyn o dan adran 1 o Ddeddf yr Heddlu (Eiddo) 1897 (p.30).

Gwybodaeth Cychwyn

I48 A. 25 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 126(2)**

I49 A. 25 mewn grym ar 1.3.2021 gan O.S. 2021/202, **ergl. 2**

26 Eiddo a gyfeddir: digolledu

(1) Caiff person ("P") a chanddo fuddiant mewn unrhyw beth y mae swyddog awdurdodedig i awdurdod gorfodi wedi cymryd meddiant ohono o dan adran 23(1)(c) ("eiddo a gyfeddir") wneud cais drwy gŵyn i unrhyw lys ynadon i gael ei ddigolledu.

(2) Mae is-adran (3) yn gymwys os yw'r llys, ar gais o dan yr adran hon, wedi ei fodloni—

(a) bod P wedi dioddef colled neu ddifrod oherwydd bod y swyddog awdurdodedig wedi cymryd meddiant o'r eiddo a gyfeddir, neu ei gadw, o dan amgylchiadau pan nad oedd yn angenrheidiol gwneud hynny at ddiben canfod a oedd trosedd o dan adran 5, 6 neu 17 wedi ei chyflawni, a

(b) na ellir priodoli'r golled neu'r difrod i esgeulustod neu ddiffyg P.

(3) Caiff y llys orchymyn i'r awdurdod gorfodi ddigolledu P.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: *Deddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) 2017, PENNOD 1 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 28 Mawrth 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes*

Gwybodaeth Cychwyn

I50 A. 26 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 126(2)**

I51 A. 26 mewn grym ar 1.3.2021 gan O.S. 2021/202, **ergl. 2**

27 Hysbysiadau cosb benodedig

(1) Pan fo gan swyddog awdurdodedig reswm dros gredu bod person wedi cyflawni y naill neu'r llall o'r troseddau a ganlyn mewn mangre, man neu gerbyd y mae'r awdurdod gorfodi wedi ei awdurdodi i weithredu mewn perthynas â hi neu mewn perthynas ag ef—

(a) trosedd o dan adran 5(1);

(b) trosedd o dan adran 17(5),

caiff y swyddog roi i'r person hwnnw hysbysiad cosb benodedig mewn cysylltiad â'r drosedd.

(2) Pan fo gan swyddog awdurdodedig reswm dros gredu bod person wedi cyflawni trosedd o dan adran 6(6) mewn perthynas â cherbyd sy'n cael ei ddefnyddio at y dibenion a grybwyllir yn is-adran (4), y mae'r awdurdod gorfodi wedi ei awdurdodi i weithredu mewn perthynas ag ef, caiff y swyddog roi i'r person hwnnw hysbysiad cosb benodedig mewn cysylltiad â'r drosedd.

(3) Mae hysbysiad cosb benodedig yn hysbysiad sy'n cynnig y cyfle i berson i gael ei ryddhau o fod yn agored i euogfarn am y drosedd y mae'r hysbysiad yn ymwneud â hi drwy dalu cosb benodedig.

(4) Y dibenion yw dibenion cymdeithasol, domestig neu ddibenion preifat eraill y person y mae'r swyddog awdurdodedig yn credu ei fod wedi cyflawni'r drosedd.

(5) Yn achos trosedd y mae gan swyddog awdurdodedig reswm dros gredu ei bod wedi ei chyflawni gan bartneriaeth, mae'r cyfeiriadau yn is-adrannau (1) a (2) at y person y caniateir rhoi hysbysiad cosb benodedig iddo i gael eu trin fel cyfeiriadau at y bartneriaeth.

(6) Yn achos trosedd y mae gan swyddog awdurdodedig reswm dros gredu ei bod wedi ei chyflawni gan gymdeithas anghorfforedig ac eithrio partneriaeth, mae'r cyfeiriadau yn is-adrannau (1) a (2) at y person y caniateir rhoi hysbysiad cosb benodedig iddo i gael eu trin fel cyfeiriadau at y gymdeithas.

(7) Yn yr adran hon, ystyr "partneriaeth" yw—

(a) partneriaeth o fewn Deddf Partneriaeth 1890 (p.39), neu

(b) partneriaeth gyfyngedig sydd wedi ei chofrestru o dan Ddeddf Partneriaethau Cyfyngedig 1907 (p.24).

(8) Am ddarpariaeth bellach ynghylch cosbau penodedig, gweler Atodlen 1.

Gwybodaeth Cychwyn

I52 A. 27 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 126(2)**

I53 A. 27 mewn grym ar 29.9.2020 at ddibenion penodedig gan O.S. 2020/1048, **ergl. 2(1)(f)**

I54 A. 27 mewn grym ar 1.3.2021 i'r graddau nad yw eisoes mewn grym gan O.S. 2021/202, **ergl. 2**

Newidiadau i ddeddfwriaeth: *Deddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) 2017, PENNOD 1 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 28 Mawrth 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes*

Cyffredinol

28 Dehongli'r Bennod hon

(1) Yn y Bennod hon—

mae "awdurdod gorfodi" ("*enforcement authority*") i gael ei ddehongli yn unol ag adran 18;

ystyr "cartref gofal i oedolion" ("*adult care home*") yw mangre lle y darperir gwasanaeth cartref gofal o fewn yr ystyr a roddir gan baragraff 1 o Atodlen 1 i Ddeddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016 (dccc 2) i bersonau sy'n 18 oed neu'n hŷn;

mae "cerbyd" ("*vehicle*") yn cynnwys trên, tram, cwch neu long, hofrenfad ac awyren;

mae "cyfarpar maes chwarae" ("*playground equipment*") yn cynnwys (er enghraifft) siglen, llithren, pwll tywod, neu ramp, ond nid yw'n cynnwys cyfarpar â modur (megis cyfarpar sy'n rhedeg ar fodur trydanol);

mae i "Cymru" yr ystyr a roddir i "Wales" gan adran 158(1) o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 (p.32);

mae i "disgybl cofrestredig" yr ystyr a roddir i "registered pupil" gan adran 434(5) o Ddeddf Addysg 1996 (p.56);

ystyr "gofal plant" ("*childcare*") yw (yn ddarostyngedig i is-adran (2)) unrhyw ffurf ar ofal ar gyfer plentyn, ac eithrio gofal a ddarperir ar gyfer plentyn gan riant, perthynas neu riant maeth i'r plentyn, ac mae'n cynnwys—

(a) addysg ar gyfer plentyn, a

(b) unrhyw weithgaredd arall o dan oruchwyliaeth ar gyfer plentyn;

ystyr "hosbis i oedolion" ("*adult hospice*") yw mangre a ddefnyddir yn gyfan gwbl neu'n bennaf ar gyfer darparu gofal lliniarol i bersonau sy'n 18 oed neu'n hŷn, sy'n dioddef o glefyd sy'n gwaethygu ac sydd yn ei gyfnodau olaf, gan neu ar ran sefydliad â'i brif swyddogaeth yw darparu gofal o'r fath;

mae "mangre" ("*premises*") yn cynnwys—

(a) unrhyw fan;

(b) strwythur symudol ac eithrio cerbyd;

(c) stondin;

(d) pabell;

(e) gosodiad alltraeth o fewn yr ystyr a roddir i "offshore installation" yn Neddf Gweithiau Mwynau (Gosodiadau Alltraeth) 1971 (p.61) (gweler adran 12 o'r Ddeddf honno);

ystyr "perthynas" ("*relative*"), mewn perthynas â phlentyn, yw llys-riant, mam-gu/nain, tad-cu/taid, modryb, ewythr, brawd neu chwaer (gan gynnwys unrhyw berson sydd yn y berthynas honno yn rhinwedd priodas neu bartneriaeth sifil neu berthynas deuluol barhaus);

ystyr "plentyn" ("*child*") yw person o dan 18 oed;

mae "rhiant" ("*parent*") yn cynnwys unrhyw berson a chanddo gyfrifoldeb rhiant (o fewn yr ystyr a roddir i "parental responsibility" yn adran 3 o Ddeddf Plant 1989 (p.41)) dros blentyn;

mae i "swyddog awdurdodedig" ("*authorised officer*") yr ystyr a roddir gan adran 18(5);

mae i "ysbyty" yr ystyr a roddir i "hospital" gan adran 206 o Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2006 (p.42);

Newidiadau i ddeddfwriaeth: *Deddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) 2017, PENNOD 1 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 28 Mawrth 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes*

mae i "ysgol" yr ystyr a roddir i "school" gan adran 4 o Ddeddf Addysg 1996 (p.56);

mae "ysmygu" ("*smoking*" a "*smokes*") i gael ei ddarllen yn unol ag adran 4.

(2) Nid yw cyfeiriadau yn y Bennod hon at "gofal plant" yn cynnwys—

(a) addysg (neu unrhyw weithgaredd arall o dan oruchwyliaeth) a ddarperir gan ysgol yn ystod oriau ysgol ar gyfer disgybl cofrestredig, neu

(b) unrhyw ffurf ar ofal iechyd ar gyfer plentyn.

(3) At ddibenion is-adran (1) mae person yn rhiant maeth mewn perthynas â phlentyn os yw'r person—

(a) yn rhiant maeth awdurdod lleol (o fewn yr ystyr a roddir gan adran 197 o Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 (dccc 4)), neu

(b) yn maethu'r plentyn yn breifat.

(4) Mae cyfeiriadau yn y Bennod hon at "annedd" yn cynnwys tir a fwynheir gyda mangre pan fo'r fangre ei hun yn annedd, oni bai bod y tir yn dir amaethyddol (o fewn yr ystyr a roddir gan adran 246 o Ddeddf Rhentu Cartrefi (Cymru) 2016 (dccc 1)) sy'n fwy na 0.809 hectar.

(5) Mae cyfeiriadau yn y Bennod hon, sut bynnag y'u mynegir, at fangreoedd neu gerbydau sy'n ddi-fwg (neu nad ydynt yn ddi-fwg) (neu sy'n cael eu trin fel pe baent yn ddi-fwg) yn gyfeiriadau at y mangreoedd hynny neu'r cerbydau hynny i'r graddau y maent yn ddi-fwg (neu nad ydynt yn ddi-fwg) (neu'n cael eu trin fel pe baent yn ddi-fwg) o dan y Bennod hon neu yn rhinwedd y Bennod hon.

(6) Gall mangreoedd fod yn ddi-fwg yn rhinwedd mwy nag un adran yn y Bennod hon.

(7) Caiff rheoliadau bennu at diben y Bennod hon ystyr "caeedig", "sylweddol gaeedig" ac "nad yw'n gaeedig nac yn sylweddol gaeedig".

Gwybodaeth Cychwyn

I55 A. 28 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 126(2)**

I56 A. 28 mewn grym ar 29.9.2020 at ddibenion penodedig gan O.S. 2020/1048, **ergl. 2(1)(g)**

I57 A. 28 mewn grym ar 1.3.2021 i'r graddau nad yw eisoes mewn grym gan O.S. 2021/202, **ergl. 2**

29 Diwygiadau canlyniadol

Am ddiwygiadau o ganlyniad i'r Bennod hon, gweler Atodlen 2.

Gwybodaeth Cychwyn

I58 A. 29 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 126(2)**

I59 A. 29 mewn grym ar 1.3.2021 gan O.S. 2021/202, **ergl. 2**

Newidiadau i ddeddfwriaeth:
Deddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) 2017, PENNOD 1 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 28 Mawrth 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau.
View outstanding changes

Changes and effects yet to be applied to :

– specified provision(s) amendment to earlier commencing S.I. 2017/949, art. 3 by S.I. 2017/967 art. 2